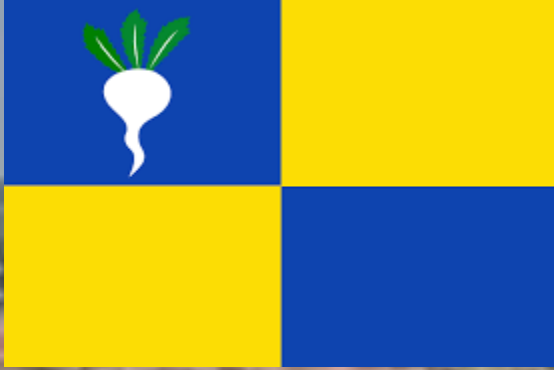

Sint-Gillis Waas

Voorwoord :

- Sint-Gillis Waas , de gemeente waar ik ooit inwoner van was, gezien ik in Sint-Pauwels gewoond heb en deze laatste een deelgemeente is van Sint-Gillis.
- Sint-Pauwels vormt echter samen met Kemzeke een aparte route.
- De Klinge zit wel in deze tocht vervat.
- In deze tocht nemen we ook het gedeelte Kemzeke mee over de expresweg , rechts van de baan naar Hulst.
- Ik verwacht tamelijk veel van deze tocht omdat ik weet dat er wel een verscheiden landschap in schuilt.
- Maar zoals gewoonte eerst een beetje geschiedenis.

- De vroegste bewoning dateert van de Bronstijd.
- In 1105 nam Gerwinus ontslag als abt van de abdij van Oudenburg om opnieuw als kluizenaar rond te trekken. Hij belandde in Sint-Gillis, toen nog Cusforda en stichtte er een kapel en een kluis.
- Zijn kapel gold als parochiekerk. Rond de kapel stichtten de volgelingen van Gerwinus een klooster, de Kluize genaamd. Rond deze Kluize groeide de bevolking in de 12^e eeuw.
- Getuige zijn nu nog de naam Kluizemolen, Kluizendijk, Kluizendreef.
- Het graf van Gerwijn werd een bedevaartsplaats.

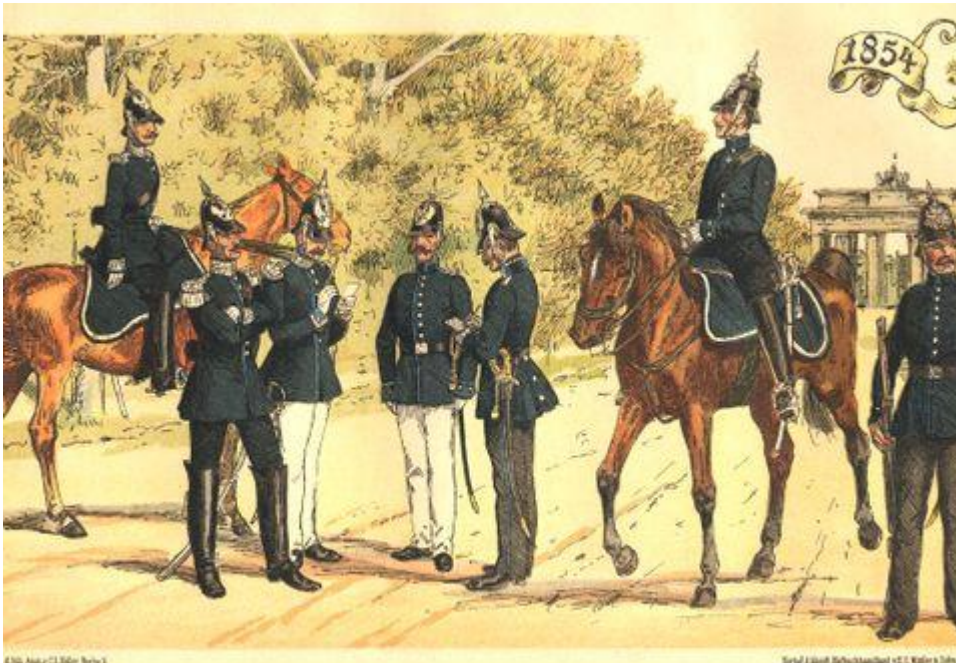

Gerwinus ondernam gedurende zijn leven 2 pelgrimstochten naar Jeruzalem alvorens hij zich vestigde in het klooster rond Corbie aan de Somme. Hij zocht echter de eenzaamheid op rond Mont Cassel. Daar kwamen de monniken van Oudenburg hem vragen om abt te worden. Na tien jaar koos hij terug voor het kluizenaarsbestaan en trok naar het Waasland. Van hem werd gezegd dat hij 40 jaar lang geen vlees at en geen giften in ontvangst nam.

- In de 13^e eeuw ontstond 2Km oostwaarts de parochie Sint-Gillis waardoor het belang van de Kluize afnam. De monniken verdwenen.
- De parochie werd genoemd naar Sint Egidius of Sint-Gillis. Egidius zou een zwervend bestaan geleid hebben. Bij Arles trok hij zich terug en stichtte een klooster.
- Hij was in het gezelschap van een hinde, die hem van melk voorzag. Toen bij een jachtpartij de hinde in het vizier kwam vluchtte het naar de kluis van Sint-Gillis. De monnik vroeg God om het dier te beschermen. Daardoor durfden de honden de hinde niet te benaderen. Egidius werd getroffen door een pijl. Koning Wamba, ontroerd door de vriendschap van Egidius en de hinde, wilde hem geschenken bieden. De monnik weigerde echter. Toch schonk de koning hem de grond waarop het klooster gesticht werd.
- Sint Gillis is patroonheilige van de jagers, smeden, herders en bedelaars. Hij wordt aanroepen bij plagen.
- Hij is ook patroon van oa Edinburgh, Toulouse, Nürnberg, Dendermonde,

- Het dorp ontwikkelde zich verder en kreeg van Keizer Karel de toelating voor het organiseren van een jaarmarkt.
- De periode die volgde was , gezien de ligging op de grens van het protestantse Nederlanden en de Zuidelijke Nederlanden zeer woelig (Tachtigjarige Oorlog, Spaanse Successieoorlog, Hollandse Oorlog)
- Tijdens WO I werd een Duitse politieagent , Kipnase , gedood. Een gedeelte van de inwoners werd gegijzeld door de Duitsers. De dader werd nooit gevat en de inwoners hielden de lippen stijf op elkaar.
- De gemeente was in de beginfase van de oorlog reeds geplunderd door de Duitsers.

Rechtsboven ,
Keizer Karel,
Linksonder,
Duitse politie,
Rechtsonder, de
plundering van
België door de
Duitsers.

- In 1977 fuseerde de gemeente Sint-Gillis Waas met De Klinge , Meerdonk en Sint-Pauwels die ophielden te bestaan als onafhankelijke gemeenten.
- We lichten de geschiedenis van De Klinge toe op onze tocht.

De Klinge :

- De Klinge is een deelgemeente van Sint-Gillis Waas en grenst aan het Nederlandse Clinge, met wie het lang één parochie vormde.
- Begin 13e eeuw schonk Johanna van Constantinopel enkele bunders land aan de abdij van Cambron te Dorpe.
- In 1269 spreekt men van Del Clinghe , wat binnenduyn betekent in Germaans.

Ruine van de abdijkerk van de abdij van Cambron, waar nu Pairi Daiza ligt. Rechts Johanna van Constantinopel , die ook aan de basis van het ontstaan van Sinaai ligt.

- De Klinge heeft gedurende zijn bestaan veel te maken gehad met overstromingen, natuurlijke maar ook door de mens georganiseerd.
- De ligging van Hulst als vestingsstand heeft daar veel mee te maken.
- Het doorsteken van dijken was immers een beproefde taktiek om het de vijand moeilijk te maken.
- In 1570 werd een Spaans garnizoen hier ingekwartierd. Een fortengordel werd opgetrokken van waaruit de Spanjaarden in 1596 Hulst konden veroveren.
- In 1645 slaagden de Nederlanders , onder leiding van Frederik Hendrik , Hulst te heroveren.
- Door het verbod om het katholieke geloof te belijden , kwamen veel Hulsterse katholieken dit in De Klinge doen.
- Om dit te organiseren werden de Recoletten naar De Klinge gestuurd. Deze stonden tot de komst van de Fransen in voor de katholieke geloofsbelijdenis.
- Nadien moesten ze onderduiken. De Fransen voegden Clinge en De Klinge samen .
- Tijdens de Boerenkrijg werd een Klingenaar , Macharius Rheyns, één van de leiders van de Boerenkrijg in het Waasland.

Boven, afbeelding van het beleg van Hulst, links Frederik Hendrik van Oranje. Daarnaast afbeelding van de Boerenkrijg.

- Na de slag van Waterloo werden we met zijn allen toegewezen aan de Nederlanden. Koning Willem maakte de bestuurlijke eenheid tussen Clinge en De Klinge ongedaan.
- Na de Begische onafhankelijkheid werd De Klinge en Clinge voorgoed gescheiden door een landsgrens.
- Tijdens WO I vluchtten vele Klingenaren naar het neutrale Nederland.

Boven, Koning Willem. Onder ,grensovergang tijdens WO I, links slag bij Waterloo.

We rijden de Zakstraat uit en steken rechtdoor de Neerstraat in.

Blik op de velden in de Neerstraat.

Over dit brugje gaan we naar rechts.

Het pompemaal van Sinaai.

- In de jaren 1920 overstromden de gebieden rondom de Stekense vaart regelmatig. 600 Ha landbouwgrond stond regelmatig onderwater.
- De overstromingen van 1925-1926 waren zo erg dat zelf Koning Albert zich kwam vergewissen van de situatie.
- De boeren, georganiseerd in de Boerenbond, maakten een plan 'de groote wattering van Sinay' om ervoor te zorgen dat overstromingen uitbleven.
- De koning tekent in 1928 voor akkoord.
- In 1932 werd een pompghemaal gebouwd. Dit zorgt nu nog steeds voor de afvoer van water van een groot deel van Sint-Niklaas, Belsele, Waasmunster en Sinaai. Het werd gebouwd waar vroeger een loskade was voor vloeibaar dierlijk mest.
- Het pompghemaal werd vernieuwd in 1973; Het debiet van de pomp is $2\text{m}^3/\text{s}$ en dat is evenveel dan de pomp van het eerste gemaal.

Foto 1 en 2 - Overstromingen in de Hondsnest te Sinaai 1925-26

Foto 7 en 8: Pompghemaal Hondsnest toestand 1932 en 1973

Figuren uit het Reinaert-epos hier tentoon gesteld.

- Reinaert is in het Waasland een heel populair figuur.
- Het boek 'van den vos Reinaerde' is een satirisch dierenepos dat de Middeleeuwse standenmaatschappij op de korrel neemt. Het boek is geschreven in versvorm in het Middelnederlands.
- In het boek komen veel verwijzingen naar plaatsen in de streek wat wetenschappers doet besluiten dat de auteur de streek goed moest kennen.
- Men veronderstelt dat de auteur, Willem die Madoc maakte, een lekebroeder was van de abdij van Boudelo bijgevolg ook wel Willem van Boudelo. In dat geval gaat het over Willem Corthals. Die beheerde voor de gravin van Vlaanderen een ziekenhuis in Rijsel en trad op bij juridische kwesties. Hij kocht voor haar gronden in Absdale (tussen Hulst en Axel) welk plaatsje een grote rol speelt in het epos.

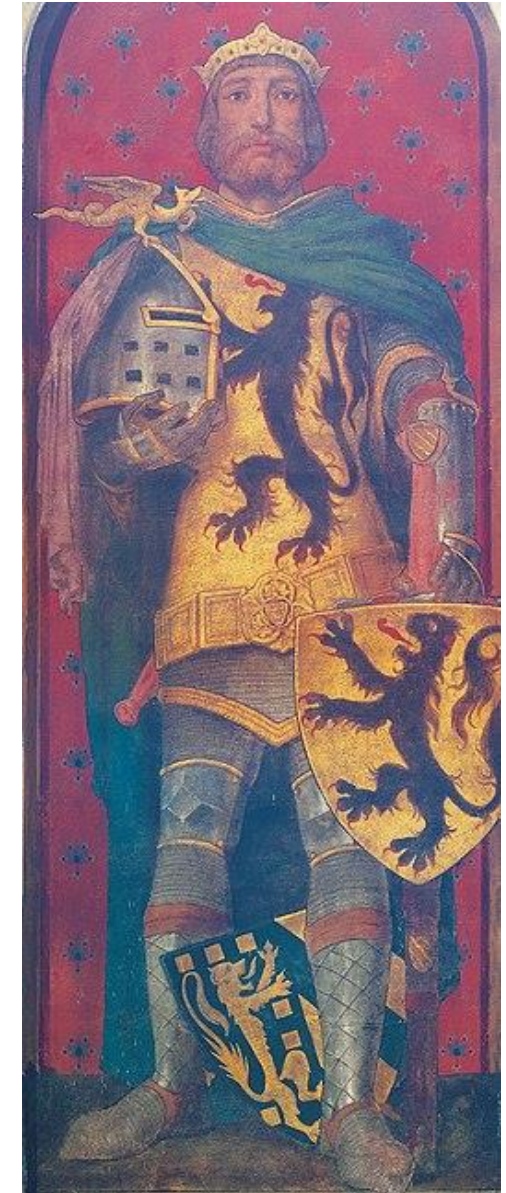

Links, de
abdij van
Boudelo,
Rechtsboven
Reinaert
de vos,
rechtsonder,
Margareta II
van
Vlaanderen.

- De Stekense Vaart verleende de Graaf Van Vlaanderen, Robrecht van Bethune, het octrooi voor het graven van een kanaal van de Moervaart naar Hulst.
- Dankzij deze vaart kon de abdij van Boudelo de omliggende gebieden droog leggen.
- De vaart was zeer belangrijk voor het vervoer van de Stekense tichels(pannen) welke heel belangrijk waren voor de gemeente Stekene. Schuiten werden door paarden en mensen langs het jaagpad getrokken.
- Na de vrede van Munster wordt het gedeelte van Tromp naar Hulst afgesloten voor de vaart.
- In de jaren 50 was de Vaart eigenlijk een open riool. Het visbestand laag. Door de bouw van waterzuiveringscentra in Sint-Niklaas en Stekene is dit veel verbeterd.

Hier stroomt de Molenbeek in de Stekense Vaart. Deze beek ontspringt in Sint-Niklaas ter hoogte van de Watermolendreef.

De kaai van Stekene.

A paved path stretches into the distance, flanked by lush green trees and a wooden fence. The path is bordered by tall grass and white wildflowers. In the background, a house is visible through the trees. The sky is clear and blue.

We slaan links af en rijden langs het Zomerhuis.

We passeren het Zomerhuis. In 1936 bouwt drankhandelaar Charles Vijdt hier een feestzaal en buitenzwembad. Vele generaties kwamen hier in de zomer het nodige vertier zoeken. In de jaren 90 kwam er een einde aan dit verhaal. Het domein voldeed niet meer aan brand- en andere normen. Het gemeentebestuur kocht het domein en vestigt er een recreatiepark waar water nog wel centraal staat.

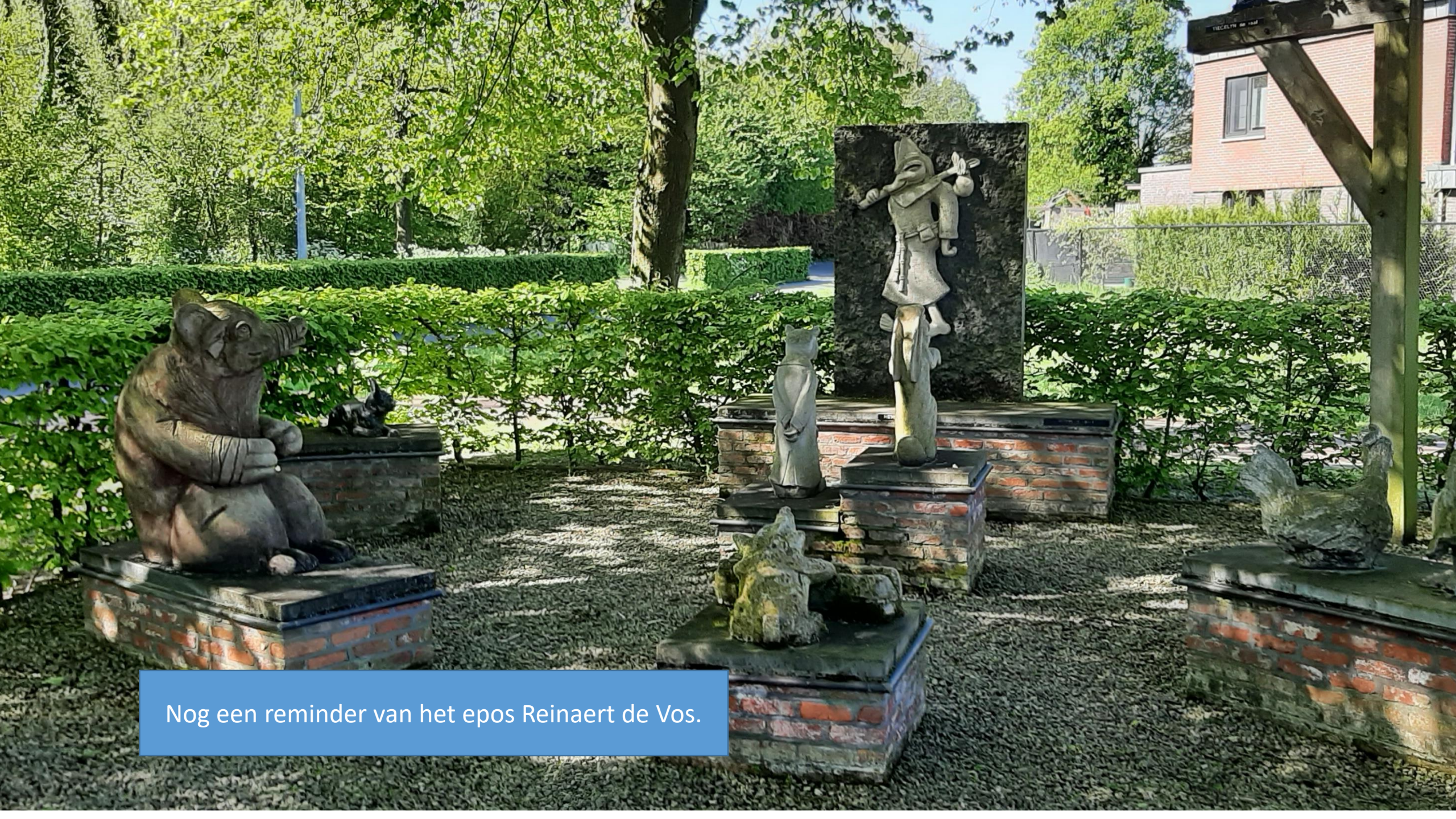
Het zwembad

Het station van Stekene, gelegen op de spoorlijn 77 dat Sint-Gillis Waas verbond met Zelzate.

Nog een reminder van het epos Reinaert de Vos.

We rijden nu door het industriepark maar het fietspad is mooi gescheiden van de baan.

We rijden richting Kemzeke Drieschouwen in.

A paved path stretches into the distance, flanked by lush greenery. On the left, a grassy field is dotted with white wildflowers. On the right, a dense border of white flowers runs alongside the path. Tall trees with green leaves line both sides, casting shadows on the pavement. The sky is clear and blue.

Iets verder rijden we de Hulsterweg in